

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 424 / 31.07.2023

Biroul permanent al Senatului

L. 507 / 5.09.2023

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru creșterea
salarilor cadrelor didactice**

Analizând **propunerea legislativă pentru creșterea salariilor cadrelor didactice** (b424/26.06.2023), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3639/10.07.2023 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D734/10.07.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are, în fapt, ca obiect modificarea anexei nr. 1 la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, precum și a art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, se urmărește ca:

- „salariul debutantului” să fie egal cu „salariul mediu avut în vedere la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat din anul 2023”;

- diferența de 1391 lei (ce reprezintă diferența dintre „salariul mediu avut în vedere la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat din anul 2023” și „salariul actual, conform OUG nr. 57/2023”) să fie „adăugată tuturor salariilor prevăzută în grilă pentru cadrele

didactice cu funcții de predare”, iar „această creștere ar urma să intre în vigoare la 1 decembrie 2023”;

- să se asigure „creșterea salariilor tuturor cadrelor didactice dintr-o singură tranșă”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că propunerea legislativă a fost **avizată nefavorabil de către Consiliul Economic și Social**, prin avizul nr. 5096/19.07.2023, motivat de faptul că, *„prin măsurile propuse, propunerea legislativă este discriminatorie, întrucât nu cuprinde toate categoriile de personal angajat”.*

5. Întrucât propunerea legislativă are implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art. 111 alin. (1) din Constituție.

De asemenea, precizăm că, potrivit art. 138 alin. (5) din Constituție, *„Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare”.*

Totodată, sunt incidente prevederile art. 15 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

6. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare, prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate, printre altele, impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani).

7. Cu **titlu preliminar**, semnalăm că **salariile personalului didactic** din unitățile/instituțiile de învățământ preuniversitar și universitar de stat (ce se urmăresc a fi majorate prin prezenta propunere) **au fost majorate recent prin Ordonanța de urgență a Guvernului**

nr. 57/2023 pentru stabilirea unor măsuri privind salarizarea personalului din sistemul național de învățământ de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din **12 iunie 2023**.

Potrivit art. III alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2023, *„Grila de salarizare aplicabilă sistemului național de învățământ începând cu 1 ianuarie 2024 se stabilește pornind de la salariul mediu brut pe economie, utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2023 pentru profesori debutanți/asistenți universitari”, iar „Personalul didactic, personalul didactic auxiliar și personalul nedidactic din sistemul de învățământ de stat beneficiază, începând cu 1 ianuarie 2024, de 50% din diferența stabilită între salariul de bază aflat în plată și salariul de bază stabilit prin grila de salarizare în vigoare la 1 ianuarie 2024”*.

În acest context, precizăm că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2023 a fost adoptată, potrivit Notei de fundamentare, în urma *„negocierilor purtate între Guvern și reprezentanții federațiilor sindicale reprezentative de la nivelul sistemului național de învățământ”* și *„s-a convenit asupra faptului că noua lege a salarizării va avea la bază principiul potrivit căruia **salariul de bază al profesorului debutant/asistentului universitar va fi stabilit la nivelul salariului mediu brut pe economie utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat cunoscut și care reprezintă 23% din maximul grilei de salarizare din sistemul public, iar creșterea salarială pe noua grilă se va face etapizat**, prima tranșă de la 1.01.2024 fiind de 50% din creșterea salarială prevăzută de noua lege a salarizării”*.

Totodată, precizăm că **proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2023** pentru stabilirea unor măsuri privind salarizarea personalului din sistemul național de învățământ de stat **a fost adoptat de Senat** în ședința din data de **26.06.2023**, în prezent aflându-se în procedură legislativă la Camera Deputaților.

În altă ordine de idei, precizăm că, potrivit art. 38 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, *„Prevederile prezentei legi se aplică etapizat”*. În consecință, majorarea salariilor nu se poate realiza *„dintr-o singură tranșă”*, astfel cum se urmărește prin prezenta propunere.

8. La **titlu**, având în vedere că actul normativ care face obiectul prezentei propuneri este unul modificator (nu de sine stătător), semnalăm că sunt încălcate prevederile art. 41 alin. (5) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căroră „***În cazul actelor normative prin care se modifică ori se completează un alt act normativ, titlul actului va exprima operațiunea de modificare sau de completare a actului normativ avut în vedere***”.

Prin urmare, titlul ar fi trebuit formulat astfel încât să reflecte modificările actelor asupra cărora se dorește a se interveni legislativ.

9. La **art. I**, precizăm că, din analiza conținutului anexei la actul normativ care face obiectul prezentei propuneri, anexă ce vizează **modificarea** pct. 4 și 5 ale lit. A din Cap. I al anexei nr. 1 la **Legea-cadru nr. 153/2017**, reiese că se urmărește ca salariile de bază ale personalului care ocupă funcțiile prevăzute la pct. 4 și 5 ale lit. A din Cap. I al anexei menționate (salarii stabilite **pentru anul 2022**) să fie majorate cu 1391 de lei fiecare, începând cu luna decembrie **2023**.

Totodată, se urmărește și modificarea coeficienților aplicabili, în cazul anumitor funcții fiind majorați, iar în cazul altora, diminuați, cu mențiunea că într-un singur caz au rămas nemodificați (în cazul profesorului universitar cu vechime în învățământ de 5-10 ani, coeficientul a rămas același ca în actul de bază, respectiv 2,77).

În acest context, având în vedere prevederile art. 62 teza I din Legea nr. 24/2000, potrivit căroră „***Dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta***”, semnalăm că norma propusă are caracter retroactiv (anexa neputând fi încorporată în actul normativ de bază), **întrucât** salariile de bază și coeficienții aplicabili, ce se propun a fi majorate, respectiv majorați sau diminuați, după caz, au fost **stabilite/stabiliți pentru anul 2022**, prin Legea-cadru nr. 153/2017, care a intrat în vigoare la data de 1 iulie 2017.

Mai mult, chiar în art. 1 alin. (1²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 (care se dorește a fi modificată prin prezentul proiect), astfel cum a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2023, se prevede că „***Începând cu salariile aferente lunii iunie 2023, prin derogare de la dispozițiile art. 12 alin. (2) din Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, salariile de bază ale personalului care ocupă funcțiile***

prevăzute în anexa nr. I cap. I lit. A la aceeași lege se stabilesc la nivelul salariilor de bază prevăzute de această lege pentru anul 2022".

Așadar, norma încalcă **principiul neretroactivității legii** prevăzut la art. 15 alin. (2) din Constituție.

În același timp, semnalăm că norma propusă încalcă și **principiul egalității în drepturi a cetățenilor**, prevăzut la art. 16 alin. (1) din Constituție, și, implicit, **principiile salarizării** (în special cele prevăzute la art. 6 lit. b) - d) din Legea-cadru nr. 153/2017), deoarece prevede creșterea salariilor **doar pentru anumite categorii de funcții didactice din învățământul preuniversitar**, respectiv cele prevăzute la pct. 5 nr. crt. 1-15, excluzând funcțiile didactice prevăzute la nr. crt. 16-21 din anexa în vigoare, fiind astfel o soluție legislativă discriminatorie.

10. Având în vedere cele expuse *supra*, propunerea legislativă nu poate fi promovată în forma prezentată.

PRES/DINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 749/28.07.2023